

Høringsuttalelse Helgelandssykehuset 2025.

Jeg tillater meg å komme med noen innspill til den videre prosess.

Jeg er for tiden overlege i psykiatri ved VOP i Mosjøen og er i ferd med flytte permanent til Vega hvor jeg tidligere har vært helsesjef 1996-2000. Jeg har vært spesialist i allmenntilleggsmedisin i 15 år og er spesialist i samfunnsmedisin og psykiatri. Jeg mener å ha bred erfaring fra helsevesenet, og også som lokalpolitiker med verv fra 1983.

Jeg har registrert at prosessen mot et moderne og faglig godt sykehus for alle innbyggere på Helgeland har tatt urimelig lang tid, og at dagens organisering er mer preget av oppsplitting enn av samordning mot felles mål. Derfor er det åpenbart nødvendig å starte en opprydding organisatorisk allerede nå og ikke vente til nytt sykehus er bestemt mhp lokalisering og bygningsmessig utforming..

Den eksterne ekspertgruppens rapport har etter min mening noen åpenbare mangler i sin beskrivelse av premisser som bør ligge til grunn for blant annet valg av lokalisering. Det er påfallende at de viktige fagområdene psykiatri og obstetikk (fødselstilbud) ikke er behandlet.

Logistikk med best mulig tilgjengelighet for pasienter er noe pussig behandlet. Det hevdes at ny flyplass på Mo er vedtatt. Jeg registrerer at departementet nå har gitt klarsignal for at Rana kommune kan starte å bygge flyplass for egen regning og risiko. Jeg tillater meg å undre på hvilke flyselskaper som har vist interesse for å ha ruteflygninger her. Det er flere storflyplasser i Norge som knapt benyttes. Røros er ett eksempel som kanskje bør studeres. Fly er ikke, og bør ikke være, et transportmessig hovedpoeng for pasienter.

Og pasienter har pårørende. Pårørendeproblematikk er heller ikke behandlet i rapporten. En stor andel av pasienter med behov for innleggelse er eldre og vil ofte ha sammensatte medisinske problemstillinger. Særlig for disse vil det være viktig at også pårørende har best mulig transportmuligheter til sykehuset. Det skjer ikke hverken med ambulanse eller fly.

Helgeland har en langsgående jernbanestrekning på syd-nordaksen. Det vil være en stor feil å ikke trekke inn de muligheter dette gir transportmessig i den videre planlegging både for pasienter og pårørende, og selvfølgelig også for personale. Med relativt enkle grep kan tilbudet rustes opp. Med en fornuftig samordning med busstilbud på tverraksene nord og syd i regionen og forbedring av tilbud med båt og ferge på kysten, bør det være mulig å finne løsninger som er tilfredsstillende for de aller fleste innbyggere.

Konklusjonen om ett sykehus er åpenbart riktig og viktig for etablering av faglig attraktive og faglig forsvarlige behandlingstilbud innen alle fagområder Helgelandssykehuset skal ha ansvar for. Psykiatri er også en medisinsk disiplin hvor somatikk er viktig utredningsmessig, og i behandlingen. Jeg nevner blant annet mulighet for ECT-behandling som må skje med assistanse fra en anesthesiavdeling.

Et nytt sykehus bør også være nettopp det; nytt. Et moderne sykehus stiller store krav til installering av teknisk utstyr, og det tør være kjent at man kan spare mye på drift og vedlikehold på å bygge nytt fremfor å flikke på noe gammelt.

Min anbefaling blir derfor å bygge ett nytt og moderne sykehus med en plassering som gir rimelig god tilgang for alle på Helgeland. Slik demografi og geografi faktisk er, og kombinert med eksisterende muligheter for togtrafikk og en fantastisk pågående opprusting av veinettet, kan jeg ikke skjønne annet enn at en plassering langs jernbanen mellom Mosjøen og Drevja, og gjerne i Drevja, er et naturlig valg. Også for en vegværing.

Med vennlig hilsen

Hans Arvid Øberg
Spesialist psykiatri og samfunnsmedisin